

Юлія Полонська

студентка факультету фінансів та обліку

Науковий керівник: **Кузуб М. В.**

старший викладач, кафедра обліку та оподаткування

Київський національний торговельно-економічний університет

м. Київ

СУТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.

В сучасних умовах аграрний сектор економіки та подальший його розвиток залишається в нестабільному становищі та потребує глобального впливу та втручання задля покращення результативних показників діяльності. За даних умов, пов'язаних зі складним економічним станом в країні, низького рівня банківського кредитування суб'єктів господарської діяльності аграрної сфери, недостатньої конкурентоспроможності та малого рівня впровадження інновацій в підприємства аграрного сектору, важливого значення набуває питання результативності виробничо-господарської діяльності даних суб'єктів господарювання. В основу результативної діяльності аграрних підприємств входять саме фінансово-економічні показники, які характеризують матеріальний стан аграріїв та дають точне уявлення про потенціал їхнього подальшого розвитку. Результати фінансового характеру підприємства являють собою основний підсумковий показник, який демонструє результат діяльності та шляхи усунення можливих недоліків та прорахунків. Утворення фінансових результатів підприємств аграрної сфери загалом відбувається безпосередньо за рахунок їх операційної діяльності, яка в свою чергу формується саме із сільськогосподарського виробництва та реалізації. Саме тому основним і дуже важливим є питання формування фінансових результатів сільськогосподарської діяльності аграрного підприємства, як для власників, так і для держави загалом. Однозначно фінансові результати прямо впливають на стабільність, фінансову незалежність та здатність до розширеного відтворення в аграрних підприємствах. Однак питання економічного змісту

фінансових результатів й досі залишається неоднозначним. Важливим є те, що характер та особливості аграрного виробництва, мають досить суттєвий вплив на поняття економічного змісту фінансових результатів сільськогосподарської діяльності. Тобто визначення фінансового результату від сільськогосподарської діяльності підприємства має свою галузеву специфіку, що підвищує актуальність даного питання. Метою існування та розвитку будь-якого суб'єкта господарювання є отримання підприємством позитивного фінансового результату, що буде задовольняти потреби їх власників. Саме прибуток є важливим стимулом для суб'єктів господарювання задля ефективного використання наявних трудових, матеріальних та фінансових ресурсів. Рівень прибутку, який отримує підприємство від господарської діяльності, буде основним відображенням всіх виробничо-господарських дій та процесів, які відбулись під час його функціонування. Фінансовий результат є насамперед кількісною та якісною умовою ефективного використання показників, пов'язаних з технологіями, продуктивністю праці, рівнем виробничих затрат на виробництво та менеджментом на підприємстві. Основою фінансового та економічного розвитку стабільності суб'єкта господарювання, за наявності конкуренції, є переважно підтримка підприємством фінансової незалежності, яка є гарантом позитивного фінансового результату діяльності, тобто прибутком. На формування фінансово-господарських результатів підприємства впливає велика кількість суспільно-економічних показників.

Дослідженням сутності категорії фінансових результатів займалися вітчизняні та зарубіжні науковці, відомі вчені та економісти: П. Й. Атамас, А. П. Дорошенко, Т. В. Йолтухівська, В. Г. Лопатовський, В. П. Мазур, О. В. Олійник, А. Сміт, Н. Б. Фірко. Але дані науково-практичні дослідження вимагають більш поглибленого вивчення з метою уточненого трактування економічного змісту фінансових результатів та їх формування. Однак, велика кількість теоретичних і практичних питань залишаються невирішеними [1].

Загальноекономічним поняттям фінансових результатів є саме кінцевий результат діяльності підприємства за звітний період, який виражається прибутком або збитком, відображається у фінансовій звітності і визначається послідовно

розрахунковим способом з урахуванням усіх видів доходів і витрат, отриманих у процесі здійснення господарських операцій. Із сучасним розвитком ринкових та економічних відносин і переходом обліку на міжнародні стандарти постає необхідність в удосконаленні класифікації доходів підприємства. Згідно із класифікацією, розглянутою та проаналізованою вітчизняними вченими, доходи за відношенням до балансу поділяються на капіталізовані і не капіталізовані [2];

за еластичністю – змінні, постійні;

за звітним періодом – минулі, поточні, майбутні;

за визнанням – нараховані, отримані тощо .

Сутність поняття доходу від сільськогосподарської діяльності потребує уточнення, оскільки при цьому має враховуватися збільшення саме економічних вигод у вигляді надходження активів, одержаних у результаті відокремлення від біологічного активу, призначених для продажу і зменшення зобов'язань, які призводять до збільшення власного капіталу за звітний період, а також утворюють фінансово-економічну основу для покриття поточних витрат [3]. Суттєвий вплив на дані вигоди мають природно-кліматичні умови. Суть фінансових результатів в загальноекономічному розумінні являє собою результат порівняння доходів звітного періоду з витратами. Також, доходи можна прирівняти до споживчої вартості виробленої продукції, а витрати – з фактичною їхньою вартістю. Переважна більшість вчених появу поняття «прибутку» зараховують до часів початкових форм капіталу та виникнення товарного виробництва.

Представники класичної економічної школи – відомі англійські економісти У. Петті, А. Сміт і Д. Рікардо – трактували прибуток, як особливу категорію фінансових результатів, та досліджували його у взаємозв'язку з процесом накопичення капіталу та факторами багатства суспільства [4,5]. Вони вважали джерелом прибутку не кругообіг, а виробництво. А. Сміт стверджував, що першоджерелами будь-якого доходу є заробітна плата, прибуток і рента. А. Сміт вказує, що праця визначає вартість не тільки її ціни, а й прибутку та ренти.

Д. Рікардо продовжив теорії А. Сміта, він стверджував, що прибуток і заробітна плата є складовими вартості, а не її джерелами, а сама вартість

створюється працею. Д. Рікардо пов'язує прибуток із заробітною платою, стверджуючи, що її зростання веде до зменшення прибутку і навпаки.

Отже, прибуток – це загальноекономічна категорія. Він є частиною доходу підприємства, одержаного під впливом внутрішніх і зовнішніх чинників та сфери розвитку підприємництва, і є різницею між доходами, які були отримані в результаті господарської діяльності, і витратами підприємства, що були понесені в процесі отримання цих доходів.

Прибуток від сільськогосподарської діяльності є збільшенням економічних вигод безпосередньо у вигляді надходження активів, отриманих в результаті відокремлення від біологічного активу, призначених для продажу і зменшення зобов'язань, які в результаті призводять до збільшення власного капіталу за звітний період, а також створюють економічне підґрунтя для покриття всіх видів поточних витрат. Важливий вплив на ці вигоди також мають природно-кліматичні умови. Висвітлити та виявити всю сутність економічного змісту фінансових результатів в одному цілісному понятті практично неможливо. Адже, всі погляди та думки пояснюють певний аспект поняття фінансових результатів та заслуговують на увагу. Але роблячи висновок, можна сказати, що зіставлення доходів із витратами в певному періоді розкриває загальноекономічний зміст фінансових результатів.

Список використаних джерел

1. Поняття фінансових результатів та порядок їх формування
URL:https://vuzlit.ru/223705/teoretichni_osnovi_formuvannya_obliku_finansovih_rezultativ
2. Фірко Н. Б. Економічна суть та класифікація доходів підприємства: теоретичний аспект
. URL: <http://masters.donntu.org/2013/iem/tihonovskaya/library/article3.pdf>.
3. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов / А. Смит. Москва : Ленинград, 1935. 112 с.
4. Олійник О. В. Формування фінансових результатів сільськогосподарського виробництва
Економіка АПК. 2003. № 8. С. 52-57.
5. Мазур В. П. Економічний зміст поняття фінансових результатів сільськогосподарської діяльності. *Облік і фінанси АПК*. 2011. № 3. С. 68-71.